

До того ж у парку велика кількість видових точок, які можна розглядати з автомобіля та тротуару. Багато зон пам'яток доступні для інвалідних візків. Під'їзні шляхи, що перетинають парк, відкривають чудові види на його унікальне поєднання екосистем та незвичайної геології [6].

Висновки. Результати проведеного аналізу дозволяють зробити висновки, що інклюзивні парки є важливим суспільним простором. Багато національних парків США пропонують програми, призначені для людей з обмеженими можливостями. Дедалі більше ігрових майданчиків і природних зон облаштовуються спеціальним обладнанням, доступними проїздами. Це допомагає людям із фізичними, емоційними та соціальними особливостями відвідувати парки нарівні з рештою.

Література:

1. Афонина М.А., Петрова Л.В., Осипова Е.А. Доступная среда и инклюзивный парк для досуга людей с ОВЗ // Аутизм и нарушения развития. 2017. Том 15. № 4. С. 61–68. [Электронный ресурс]. URL: https://psyjournals.ru/autism/2017/n4/afonina_petrova_full.shtml
2. Банди А. Сенсорная интеграция: теория и практика /Анита Банди, Шелли Лейн. Элизабет Мюррей (пер. с англ. и науч. ред. Д.В. Ермолаева). М.: Теревинф, 2017. [Электронный ресурс]. - URL: https://www.osoboedetstvo.ru/files/book/file/sensornaya_integraciya_bandi.pdf
3. 10 things to remember while designing Parks for the disabled [Электронный ресурс]. - URL: <https://www.re-thinkingthefuture.com/designing-for-typologies/a3124-10-things-to-remember-while-designing-parks-for-the-disabled/>
4. Тоа Payoh sensory park – playgrounds [Электронный ресурс]. - URL: <http://www.sgplayfinder.com/browse-by-estate/toa-payoh/toa-payoh-sensory-park/>
5. Griffith Park, Los Angeles, CA USA [Электронный ресурс]. - URL: <https://www.playlsi.com/en/commercial-playground-equipment/playgrounds/griffith-park/>
6. 6 of the best national parks for persons with disabilities [Электронный ресурс]. - URL: <https://www.lonelyplanet.com/articles/best-national-parks-for-persons-with-disabilities>

УДК 72.021.22

ВПЛИВ МЕТОДІВ ЗОБРАЖЕННЯ АРХІТЕКТУРНИХ ФОРМ НА ЗОРОВЕ СПРИЙНЯТТЯ

Бондаренко А., студ. гр. А-242

Науковий керівник – Коншина О.М., старший викладач (кафедра Рисунка, живопису та архітектурної графіки, кафедра Дизайну архітектурного середовища, Одеська державна академія будівництва та архітектури)

Анотація. У статті розглянуто такі способи та правила зображення як: тонально-малювничий та академічний рисунки, правила перспективи, композиції, поняття лінії горизонту і таке інше. Показано вплив різних технік, стилів, творчих підходів та різноманітних ідей студентів на сприйняття зображуваного на папері об'єкта у реальному житті. Наукова новизна роботи полягає у підході до вивчення даного питання з погляду психології рисунка та його впливу на спостерігача. В результаті дослідження було визначено яким чином створюється настрій на полотні і чому воно може відрізнятись при незмінному архітектурному об'єкті, але під впливом різних художніх напрямів.

Актуальність даної роботи полягає в тому, що поняття рисунка в цій статті, розглядається як інструмент професійної діяльності архітектора, засіб для точного

вираження своїх думок із застосуванням об'ємно-просторового мислення. Бачення в умовних ортогональних проекціях фасадів, розрізів, планів, обсягів, конструкцій, та їх просторових взаємозв'язків. Побудова просторової структури, композиційне співвідношення простору та форми, конструктивні та масштабні рішення і те, як вищезазначені завдання вирішуються, за допомогою графічних засобів. Але найважливіше – який вплив мають на нас графічність, лаконізм контрастів, ясність і читаність образотворчої мови, використання різних образотворчих методів, гра світла і кольору, спотворення форм і умовність простору.

Головним завданням дисципліни «Рисунок» є, насамперед, підготовка спеціаліста, який матиме образотворчу культуру, володітиме засобами моделювання, що вміє вільно і переконливо зображати архітектурні форми, навколишнє середовище, простір з природи або по пам'яті. Спеціаліста, здатного засобами рисунка, пізнавати та аналізувати навколишній світ так само доносити свою думку, своє послання іншим людям. Ця тема обговорюється не досить часто. А саме питання того, яким чином на нас впливають художні рішення, що застосовуються різними людьми, чи то знаменитий художник, чи архітектор-студент-початківець. Архітектурний рисунок сприяє творчому розвитку в цьому напрямку, допомагаючи здійснити задумане на папері. І на основі ескізних начерків, лінійно конструктивних рисунків, різних пошуків оптимальних образотворчих рішень, що найкраще відображають архітектуру, вибору точки зору, кута зображення, композиційних рішень рисунка, замальовок з стафажамі та антуражем, і навіть, на основі особливої уваги до пропорцій – ми зможемо виявити стилістичну, або технічну різницю між кожним з них. На основі цієї різниці треба зрозуміти, яким чином, митці впливають на нашу підсвідомість, змушуючи радіти або відчувати цілком зрозумілий смуток.

Про таку роль рисунка, як єдиної основи для формування мислення архітектора, або просто формування сприйняття навколишнього світу, сказано багато. Для нас, як для архітекторів, так і просто для більшості художників, рисунок – це інструмент адекватного перекладу образів професійної свідомості та мислення на мову точних графічних зображень. Тому, архітектурний рисунок має свої особливості, властивості та засоби зображення. У книзі, «Графіка та архітектурна творчість» К. Зайцев [1], розглядає окремо два поняття – рисунок архітектора, та архітектурний рисунок. Рисунок архітектора не має прямої мети створення твору образотворчого мистецтва, з власного сприйняття навколишнього середовища. Рисунку саме собою не є пасивним процесом копіювання з природи, це складніший напрямок, активна аналітична робота, робота «думки, очей та руки», і під час цієї роботи, цілком природно в рисунок вносяться індивідуальні особливості сприйняття самої людини. Наголошуючи на цих особливостях, К. Зайцев наводить цитату з рукопису архітектора А. Каплуна: «Главная особенность рисунка архитектора состоит в том, что в рисунке по натуре архитектор эстетически познает зримый мир в его целом, как мир тектонических закономерностей. Он ищет, находит и графически преобразует объективные закономерности в рисунке в тектонический образ видимого мира. Этот образ живет в любом рисунке архитектора-мастера» [1]. Таким чином творчий процес проходить на інших рівнях – емоційному та рівні свідомості, тим самим переводячи на полотно свої думки, почуття, уявлення про світ, породжуючи цим нові творчі жанри. Архітектурним рисунком К. Зайцев називає «Любой рисунок от руки, сделанный для разработки любой архитектурно-проектной задачи (рисунок, эскиз, проект)... Характер архитектурного рисунка, может быть разным от быстрого наброска к детально разработанному рисунку. Набросок – это начальная стадия любого рисунка. Но в некоторых случаях он может быть закончен произведением станковой графики» [1].

Архітекторам властиво об'ємно-просторове мислення, це є специфікою нашої професійної діяльності, через що такі завдання для нас досить легкі і вирішуємо ми їх за допомогою застосування різних графічних засобів, перспектив, зображень з точки зору людини або пташиного польоту, надаючи рисунку легкості і «повітряності», що полегшує сприйняття картини в цілому. Або ж зображення єдиного замкнутого простору замкнутого вертикальними фасадами будівель, які огороджують міський простір, тим самим заганняючи в

не особливо приємні рамки, чії межі та обтяжене сприйняття можна спростити легшими матеріалами та техніками, як наприклад акварелі по мокрому (рис. 1), (рис. 2, 2(a)).

Рис. 1. Зображення єдиного замкнутого простору. Техніка 1

Рис. 2. Зображення єдиного замкнутого простору. Техніка 2

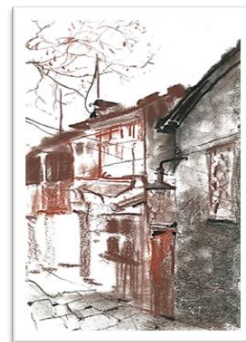

Рис. 3. Зображення єдиного замкнутого простору. Техніка 3

Проте будь-який простір: інтер'єр, екстер'єр, відкритий або огорожений, має свої рамки і сприймається цілісною композиційною структурою. І вже способи поєднання геометричних форм, попередні ескізні опрацювання композиційних рішень та виконання спільної ідеї за допомогою «правильного» матеріалу задає тон та настрій картини. Наприклад, задається глибина з урахуванням перспективи, кутової (рис. 3 (а), (б)), чи фронтальної (рис. 4), рівень горизонту визначає масштаб простору та наше перебування у ньому. Для досягнення цих цілей необхідно вільно володіти основами ескізу, вміти спочатку виконати загальні форми з урахуванням найуспішнішої композиції і далі опрацьовувати архітектурні елементи, не перенавантажуючи зображення, дозволяючи оку глядача, відпочити на повітряних острівцях, плавно переходячи в складніші форми, акцентуючи увагу на головному полегшуючи другорядне.

Існує багато видів та типів рисунка, кожен з яких несе своє власне наповнення, ідею, підхід та посл. Один з них – лінійний рисунок (рис. 5), коли просторові характеристики предмета, що зображаються, передаються засобами лінії. Існують два типи лінійного рисунка: просторовий (простір передається силою і товщиною лінії, коли діє правило ближче – сильніше, далі – слабше) і рисунок, який виконується в одну товщину та силу ліній, а поставлені завдання вирішуються за допомогою кількості ліній та зображенням активних і менш активних силуетів. А ось світлотіньовим (рис. 6) рисунком називають спосіб зображення, коли передають ступінь освітленості предмета. Тональний рисунок передає забарвлення предметів за рівнем їх світлоти, їх фактуру і навколишнє середовище. Можна виділити два основних типи тонального рисунка – це тонально-силуетний, де основне завдання полягає в тональних відносин силуету зі ступенем світлоти (все це відноситься до мальовничому рисунку (рис. 7) і тонально-фактурний де графічно створюється різноманітність фактури та кольору, який у свою чергу можна розділити на два підтипи: мальовничий (світлотіньовий, тональний) і об'ємний.

Об'ємно-штриховим рисунком, часто користувалися Дюрер, Фаворський, К. Мельников, А. Бродський. Об'ємно-штриховим рисунком передають компоненти тону вибірково вичленовуючи якість обсягу, тривимірності предмета, концентруючи на них увагу. Виділення обсягу як домінуючої пластичної властивості природи і дає право такому рисунку називатися об'ємним. На відміну від тональних видів рисунка, тут відкидається вплив зовнішнього середовища, наголошується на тактильно-дотиковому сприйнятті природи [2].

Повертаючись до лінійного рисунку слід уточнити, що лінійний – не означає сухий. Сама лінія може мати характерні якості, бути прозорою і понад жирною, різкою і плавною. Підкріплена тональною або колірною плямою, за допомогою традиційного відмивання лінія стає мальовничою і не втрачає своєї конструктивності, тим самим встановлюючи цілком позитивний тон усієї картини, з урахуванням використання темних сонячних фарб. Рисунки можуть бути виконані не тільки в акварельних мотивах, а й у техніці станкової графіки:

акварель, аерографіка, колаж, фотомонтаж, може бути використана складна та вишукана техніка рисунку пером у поєднанні з пастельними олівцями. Щодо завдання світлотіні, то способи зображення не відрізняються.

Рис. 3 (а). Задання глибини з урахуванням кутової перспективи. Варіант 1

Рис. 3 (б). Задання глибини з урахуванням кутової перспективи. Варіант 2

Рис. 4. Задання глибини з урахуванням фронтальної перспективи

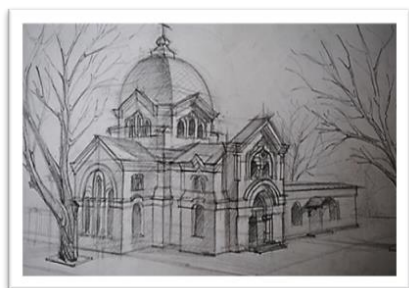

Рис. 5. Лінійний рисунок

Рис. 6. Світлотіньовий рисунок

Рис. 7. Мальовничий рисунок

Роль світло-тонованого рисунка, стосовно професії архітектора чи дизайнера, вимагає оперативної динаміки у викладі графічної інформації, раціональних підходів, що пояснюють максимальну достовірність неіснуючого в реальності проєктованого об'єкта, обсягу, форми. Скорочуючи тональний спектр освітленого обсягу можемо розставити чотири групи наростання тону: перша – світло (білий лист), друга – власна тінь вертикальна (один графічний підхід), третя – власна тінь горизонтальна (два графічні підходи), четверта – падаюча тінь (три графічні підходи).

Навчаючись рисунку, необхідно крок за кроком прищеплювати собі культуру рисунка, однією зі складових якої, є композиція. Не можна забувати, що будь-яке зображення в архітектурній графіці, служить не лише для повідомлення графічної інформації, але є об'єктом естетичного сприйняття. Композиційно-мистецькі позитивні якості архітектурної графіки, впливають на сприйняття тієї інформації, яку передає автор. Все це, композиція, ахроматичні та хроматичні кольори, теплі та холодні, техніки виконання начерків пензлем, особливість роботи з яскравими гуашевими фарбами, колорит, контрастне переважання теплих або холодних відтінків, специфіка акварелі, вміння працювати олівцем, сепією та вугіллям картини. Так само поєднання двох типів виконання роботи, їх вдале або не вдале поєднання може яскраво відобразитися на загальному враженні.

Висновки. Є багато способів зображення архітектурних споруд у навколишньому середовищі: рисунок, змішана техніка креслення з відтушовуванням або відмиванням, перспектива, макет. Велике значення має лінійна графіка у діяльності архітектора. Вона залежить від вміння професіонального спеціаліста, об'єднати проєкції креслення з характером архітектури та грамотно розташувати об'ємне зображення споруди в антуражі на листі. Все це залежить від закономірності композиції та її зображення на площині. Також

мають значення види ескізів, замальовок та зарисовок, які були передчасно підготовлені. Це є послідовною візуалізацією майбутнього проекту. Прийоми, послідовність та спосіб виконання цих завдань, залежить від того, наскільки майбутній архітектор, приділяє час, та використовує ті знання та навички, які дають практичні заняття з дисципліни «Рисунок. Живопис. Скульптура». Саме тому, дана стаття важлива, вона допомагає усвідомити, що впливає на поліпшення стану глядача, за допомогою мистецтва.

Література:

1. Зайцев К.Г. Графика и архитектурное творчество. М.: Будиздат, 1979. 160 с.
2. Гавриков А.А. Рисунок архитектора является одним из важнейших средств познания окружающего мира. Проблема синтеза искусств в зодчестве. Выпуск VI. Л.: Академия художеств, 1976.
3. Буров А.К. Образ и масштаб, материал и форма. М., Архитектура СССР, №12, 1971.
4. Ли Н. Рисунок. Основы учебного академического рисунка. М: Изд-во Эксмо, 2004.

УДК 72.011

РОЗВИТОК ОБРАЗНОГО МИСЛЕННЯ ЧЕРЕЗ РІШЕННЯ КОМПОЗИЦІЇ АБСТРАКТНИМИ ПЛЯМАМИ

Бонцю К.В., студ. гр. ОМ-214

Наукові керівники – Полнобродський В.Г., старший викладач (кафедра Образотворчого мистецтва),

Рахубенко Г.Л., асистент (кафедра Образотворчого мистецтва)
Одеська державна академія будівництва та архітектури

Анотація. Практика навчання композиційного рішення, що діє на сьогоднішній день, передбачає наявність безлічі підходів, спрямованих на розвиток творчого мислення у студентів творчих та художніх факультетів вищих навчальних закладів України.

Пропонований принцип рішення композиції, заснований на тому, що формальна сторона композиції передбачає абстрагування від насичення змістом і не містить організації візуальної форми, при цьому пов'язана із закономірностями, принципами та засобами побудови композиції через тонові плями.

Одним із факторів досягнення поставленої мети є створення необхідних завдань, що сприяють формуванню композиційного мислення студентів. Відповідно до поставлених завдань, студент розвиває композицію від абстрактних плям, абстрактних від будь-яких образів і рухається до вирішення реально існуючого об'єкта. Проблема дослідження полягає у слабкій розвиненості образного мислення та зорового досвіду студентів, зорової пам'яті та певної культури, створюваної літературою, образотворчим мистецтвом, театром, кіно, внаслідок чого вони опиняються у скруті створювати художні образи в композиційних роботах. З давніх-давен над рішенням її працюють не лише художники-педагоги, а й архітектори, дизайнери та представники багатьох інших спеціальностей. Тому, спочатку доводиться вирішувати ряд завдань на асоціативне мислення, попутно вже з'ясовуючи рівень уяви, і обсяг зорового образу. Образ – це властива мистецтву форма відображення дійсності та ставлення до неї художника, що розкриває загальне через конкретне і здійснювана у творчому процесі [7]. В основі художнього твору лежить образ, створений художником, його вміння передати задум та наше сприйняття цього образу. У той час, коли замислюється твір, з'являються не матеріальні образи, надалі їх потрібно трансформувати на папір, полотно чи вирішити у скульптурному творі. І тоді набуває чинності художньо-образне мислення –